

Előfizetési díj.

Vidékekre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra helyben	1 „
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogad- atunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsin-vár 7. szám. hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes czikkek díjaztatnak.

Készítők nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetés-
küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy anna-
tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttéri czikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET“

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET“ előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.Az előfizetési pénzek, legelőszörübben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálok.

A „KELET“ kiadóhivatala.

Miként kellene törvényhatósággá
tenni a szász univesitást?

Nagy-Szeben, oct. 17

Ebszóló sem terem a kertében, mégis vá-
logat a borban. Rég falba rugta már a szász
egyetem a jogfolytonosság minden hir-
mondóját és ime az itteni „Tageblatt“ dr.
Teutsch vaticanbeli szentlelkéalt sugalmazott
vezetője, született holdvilági Wolff de eadem
kaczagtató comicummal egyre idézgeti Deák
Ferencz nagy hazánkfának a jogfolytonossággért
vivott küzdelemben mondott hatalmas szavait.
Hisz ott volt dr. Teutsch superintendens, a
„Tageblatt“ infallibilis pápája a nagy-szebeni
1863/4-ik évi tartománygyűlésen; ugyan miért
nem jutott akkor eszébe az univesitás bele-
szólási jogát reklamálni, mikor Erdély minden
jogát a birodalmi tanács arany bornyujja lábai-
hoz lerakták és Maager Károlyt még hatal-
masabban lehorádták, mert azt merde kér-
dezni, hogy Schmerling mily aequivalenst biz-
tosít a leopoldi diploma szétértéséért? Bezzeg
ráfordított szegényre Schmidt Konrád, dr.
Teutsch et tuti quanti, hogy ily középkori
„verrothete“ gondolattal alkalmatlankodik.

Ugyan miért nem szólt föl dr. Teutsch
a „Tageblatt“ spiritus sanctusa a szebeni tar-

tománygyűlésen, midőn az ország czélsze-
rűbb kikerekítése ügyében kiküldött bi-
zottság tagja, sőt a bizottsági kisebbség elő-
adója volt, az univesitás közreműködése jo-
ga mellett? Vagy talán: da Bauer, das ist
was anderes! Más az akkori udvari korlát-
nokság, jobban mondva: korlátoltság, más
meg a magyar parlament, mely igazat adott a
mostani belügyminiszternek, midőn az univesi-
tasnak megiltit a politikai ügyekbe való koty-
nyeleskedést!

Ezen és hasonló gondolatok egész özöne
áramlott emlékező tehetségemre, midőn a szász
lutheranus legrafinrozottabb jesuitismus itteni
közönsége élén tegnap a „Kelet“ ellen intézett
polemizáló cikket olvastam.

Szánandó tatár! Ugy tesz mint Bodóné
asszonyom, midőn a bor árát kéri tőle; más-
ról beszél. Schirren livlandi választást ajánlja el-
olvasás végett és egy vonalba állítja a ma-
gyarországi viszonyokat a muszka uralom ré-
meivel. Hej! nem oda koma. A burkus viszo-
nyok tanulmányozását ajánljuk önnek. Ha a
kedves „Tageblatt“ az ő imádott culturalis
Borussijában csak milliommól részreig firkálna
össze a preussische Hegemonie ellen, mint a
mennyt itt a magyar törvényhozás souveraini-
tása ellen minden istenadta napon izgat, rögtön
ott csücsölne Teutschostul, mindenestül, a hová
Jakobit, Arnimot, Bebel és a többit dugták.

Nálunk Turauban, melyhez dr. Teutsch
vagy más pennája Magyarországot annyi elő-
szeretettel hasonlítja a „Preussische Jahr-
bücher“-ben, még nem uralkodik a porosz káp-
lárbót; bátran arcátlanokodhatnak, mert az or-
dítás még sem hallzik az égbe.

A „Tageblatt“ korigrausai — ha kül-
szin nem csal — örömrában usznak; az em-
lített polemicus cikkekben is puskáznak ujdont
új zavaros forrásból. Itt járt tudnillik köze-
lebből dr. Trauschenfels Jenő, kit az univesi-
tás tudvalevőleg oly „munka“ megír-
ásával bizott meg, melyben ki legyen mutatva,
hogy a szász univesitás politikai tényező.

No dr. Trauschenfels ki is süttötte nagy
bölcsen dr. Teutsch a nélkülözhetetlen szász
historicus segítségével, hogy az univesitás
1791-en innen nemcsak befelé, hanem kifelé
is, nevezetesen az erdélyi kancelláriával, tehát
a koronával szemben mint egyenjogi pertrak-
táló fél, például: vámuügyekben, supremacia
deputatio útján, fungált. Hát még a megyék
átíratái, melyekben az univesitást egy és más
kérdésben támogatásra hívják föl!

Arról okosan hallgatnak, hogy ha a kor-
látoltság 1791-en innen ilyes törvénytelensé-
re és tulpapasra rést engedett, akkor minden-
esetre valamely szász referens fufangossága

hat hét hosszú idő; vajjon remélhettem-e, hogy foly-
vást jól van. s reám gondol? Nem egyeztek-e meg
a világ minden bölcséi azon tételben, hogy a bol-
dogásban nem lehet fokozat? szabad volt-e hinni,
hogy csak egy fél utca választ el a tökéletes meg-
elegetés poharának kiürítésétől, amaz italtól, melyet
csak az égieknek volna szabad megízeltetni.

Az ajtó előtt állottam; beléptem a csendes
házba; felhaladtam a lépcsőn; az előszoba egészen
üres és csendes volt; minden ajtó betéve; a csinos
zöld szőnyeget keresték szemem; ott volt régi
helyén.

„Ez egy remény-sugár“ gondolám s előbbre
léptem. „De nyugodt akarok lenni, czélom nem az,
hogy berohanva zavart okozzak.“ Erős akarat-
tal meg-lassítva lépteimet, percze megállapodtam a szó-
nyegen.

„Mily tökéletes néma csend!“ gondolám. Vaj-
jon van-e valaki benn? Vajjon ő benn van-e? Kőny-
nyú zaj, mint mikor a parázs perczeg a rostélyon
át, volt a felelet e kérdésre; egy mozdulat, a tüzet
igazitotta valaki; azután halk zöreje a folyton tartó
életnek, egy csendes lépés volt hallható, a mint a
szoba egyik végétől a másikig, s ismét vissza és
újlag vissza — járt alá s fel. Megbűvölve állot-
tam meg, s még inkább elbűvölve, midőn egy ki-
hallatszó hang volt jutalma kitartó figyelmemnek
— oly halk, oly egészen csak magának beszélve
— nem is tudtam őt soha másként, mint magáno-
san képzelni; a magányról szavait egy régi skót bal-
ladát; s ez elhagyott magános ház illet is e köl-
teményhez, az ember egy pusztában képzelhet-
te magát.

Majd abban hagyta a szavaltást, s dalolni kez-
dett, halk hangon, s az egyes vers-szakok híven el-

dupe-je volt; továbbá ha a királyföldi viszo-
nyokban nem tájékozott megyék vétségéből a
szász univesitáshoz irtak át, hogy ez csak
ezért történhetett, mert nem tudták, hogy az
univesitás mi közigazgatási teendőt sem végez,
külösön mióta a királyföldi vagyont, mely-
ből 1848-ig a királyföldi törvényhatóságok
közigazgatási költségekre aránylagos részt
huztak volt, a lutheranum főconsistorium ke-
zébe escamotrozta; mely idő óta közigazgatási
végzendőkről, mert ilyesmi pénzbe kerülne,
hallani sem akar, sőt mi több, maga az un-
ivesitás újabb időben is akárhányszor vala-
mely törvényszék pörös ügyben egy vagy más
eredeti okmány kiszolgáltatását rendelte
el a törvényes pénzbiroság terhe alatt, mind-
annyiszor azzal állott elő, hogy e törvényes
határozat csak törvényhatósággal szemben ér-
vényes, az univesitás pedig az ő levéltára
dolgában nem törvényhatóság, hanem olyan
privát személy, mint bármely más privát bir-
tokos. Hanem hát a „Tageblatt“ busásan fi-
zetett prokátorai egyet csavarintanak, hipp
hopp! és az univesitas megint politikai factor!

Különböztetend akárhány 13 próbás
szász is, hogy az univesitas a kikerekítés
kérdésébe az orrátnem márthatja; erről azon-
ban jövő levelemben.

— O felsége folyó hó 6-án kelt elhatározá-
sával megengedni méltóztatott, hogy a fönállótt
közégi felsőbb katonai nevelőintézet
katonai realiskola alakjában újra fölléltassék. Az
intézet czime lesz: „Csász. és kir. katonai alsóbb
realiskola.“

Az intézet czélja, hogy a növendékeket a ka-
tonai műszaki iskolára minden tekintetben előké-
szítse, hogy ily azok kitűnő képesítés esetében a
fehértemplomi műszaki iskolába, azután pedig a
bécsi katonai műszaki akemiába fölvehessenek.

A növendékek rendes száma 200. Testi képes-
ség esetében a növendékek teljes vagy félléltásra,
vagy az alapítványi helyekre, vagy végre 300 ft
évi díj mellett vétetnek föl. A félléltásra fölvetek
által évenként 150 ft fizetendő. A tanterv az al-
sőbb realiskolák tantervével nagy részben megegyez.
Az első osztályba csak oly növendékek vétetnek föl,
kik legalább a négy elemi osztályt sikerrel kiállják,
s legalább 10 évesek, de még nincsenek 13 évesek.
A felsőbb osztályokba szintén csak azok vétetnek
föl, kik a szükséges előismeretek birtokában vannak
és a kiszabott fölvételi vizsgát sikerrel leteszik.

A folyamodványok a fölvételért legkésőbb ok-
tóber hó 31-éig szolgálati uton a közös hadügymi-
niszteriumhoz terjesztendők föl. Teljes vagy félléltá-
sásra csak azok tarthatnak számot, kik katonai ösz-
töndíjra igénynyel bírnak. A kik ily ösztöndíjat már

mondák, miként ismerkedtünk meg, miként tanul-
tunk együtt, érdeklődtünk egymás iránt.

Most nagyobb mozgást hallottam a mellék
szobában; nem lett volna illendő, hogy az ajtónál
leskelődve lejjenek meg; sietve kopogtattam, s ép
oly sietve beléptem. Francis éppen előttem állott;
csendesen járkálva alá s fel a szobában; beléptem
félbeszakítá egyhangu járását; egyedül volt; csak a
fél homály, s a nyugodtan égő tűz pirosuló lángja
voltak társai; e két nővérhez, a fény és árnyhoz be-
szólt ő költői szavakban, midőn beléptem. „Sir Wal-
ter skott hangja, egy reá nézve idegen,“ a távol-
ból jövő szózat, egy hegyi viszhang szólt az előbb
elmondott versszakokhoz; az ezt követők irány és
tartalom után itélve, saját szívéből fakadtak. A mint
feltekintett, arca komoly, kifejezése lemondás teljes
volt; felém fordított tekintetében nem reáudt mo-
soly, csak most tört az a vissza, az elvont eszmék és
álmodozások honából; egyszerű öltözködésben esno-
san nézett ki sötét haja izletesen rendezve, jó rend-
ben tartva csendes lakása; de hát mit gondolt ő, e
gondteljes pillantás, e komoly önbizalom, ez elmél-
kedési hajlam és költői felhevülés közepette, a sze-
relemre? mi köze lehetett neki azzal? „Semmi“ volt
a felelet, melyet szomorú, de szelid arcából kiol-
vasék! Mintha azt mondta volna, ez arca: „gya-
korolnom kell magamat a bátorságban, s menedéket
keresnem a költészetben; egyik támaszom kell hogy
legyen, másik vigaszom az élet utain. Emberi haj-
lamok nem az én számomra virágoznak, emberi szen-
vedély nem lángol éretem.“

Nőknek vannak ily gondolatai.

(Folyt. köv.)

élveznek, azok a fölvételre, csak különös figyelemre-
méltó körülmények fönforgása esetében tarthatnak
igényt.

— O cs. és apostoli kir. Felsége folyó évi
augusztus hó 13-án kelt kegyelmes királyi leirátá-
val az 1872-ik évi szeptember 1-jére egybehívott
országgyűlés III-ik ülésszakának megnyitását folyó
évi október 24-ik napjára kitűzni méltóztatván, a
képviselő urakat tisztelettel felkérem, hogy a f. hó
24-én délelőtti 11 órakor tartandó nyilvános ülésre
megjelenni sziveskedjenek.

Pérczel Béla s. k.,
a képviselőház elnöke.

— A belügyminiszter valamennyi törvény-
hatóságnak a következő rendeletet küldötte: A ma-
gyar királyi honvédelmi miniszter átirata szerint
többször fordul elő eset, hogy a hatóságok a ma-
gyar királyi honvédséget kívánják közigazgatási czé-
lokra karhatalomképen igénybe venni. Miután a
honvédség állandósított létszáma a költségvetési ja-
vadalmazás korlátolt volta miatt annyira le van
szállítva, hogy ezen létszám csak is a belső szol-
gálatra elégséges, és így abból külső vezényelteté-
sek nem eszközölhetők; hogy ha mindazonáltal a
fenntjelzett czélokra akár helyi, akár külső szol-
gálatlalt a honvédség igénybevétnének, az csak
is a rendszeres létszámon felüli vezetés mellett
történhetik. Az ebből felmerülő költségek tehát, mi-
után azok a honvédelmi költségvetésben fedezetüket
nem találják, összes ellátási és mellékköltségeivel
együtt a vezényeltet igénybevételel előigéző fél, eset-
leg azon miniszteri tárca által fedezendő, melynek
érdekében a kirendelés eszközöltetett.

Egy kis szelbaliáda.

Csanádi ur legújabbán Udvari helységében sze-
repelt; ottani kalandjait így beszéli el az ellenzéki
„Debreczeni Ellenőr“:

A b.- nyíltvási választó-kerület országgyűlési
képviselőjének, azon jó tulajdonsága van, hogy ha
akad valahol Árvában vagy Mámarosban két atya-
fi, kik negyvennyolczas hangulatuk kielégítése végett
az ő illetékes szónoklatában gyönyörködni akarnak;
ő rögtön kész a hely színére utazni, s a sóvárgók
lelkét kielégíteni. Így történt az községünkben is;
két atyafi hívására megjelent köztünk Csanádi ur, s
bár zokon esett neki, hogy jós igényeinek hallgatá-
sára a vasárnapi idő s a házankénti hívogatás da-
czára nagyon kevesen jelenének meg; mindazáltal
nem késett aggodalmas keserűséggel telt bus szívé,
a hét választó polgárból, 18 menyecskéből s 25 su-
hancz- és gyerekből álló „édes nép“ előtt kitárni, s
jeremiádjait az udvari templom ódon falainál visz-
hangoztatni.

A meteorok helyzete naprend-
szerünkben.

Tanári székfoglaló beszéd.

Tartotta: Pál Károly, m.-vásárhelyi ref. tanár
1874. sept. 5.

(Folytatás.)

Az ugynevezett meteorrajok vagy
ö z ö n ö k, melyek aug. és novemberben periodu-
sonként jelennek meg, legnagyobb szerű például szol-
gálnak, az egyes kis terhekből álló cosmicus felhők-
re nézve, melyekben az egyes alkotó részek csak igen
lazán függenek össze s úgy szólva semmi szorosabb
összeköttetésben sem állanak egymással. Ismeretes
dglog, hogy ély folytatán némely éjszakákon a hulló-
csillagok száma rendkívül nagy és ilyenkor az égbolt
bizonyos határozott pontjai felől rohannak elő. Más
régii iratok is gyakran említik azon meteorözönyt, mely
minden évben aug. 10-én éjjel a Persens csillagkép-
ből jó elő.

A november 12. és 13. meteorözön mindig
33 $\frac{1}{2}$ —33 $\frac{1}{3}$ év múlva, három évi időközöként gyen-
gülő erővel szokott föllépni; ezt észlelték mint fen-
nebb láttuk, valóságos tűzesőként Humboldt S. és
és Bonpland 1799 nov. 12. s 1833. oly erővel tört
ismét vissza, hogy Aragón nagy hópolyhek hullásával
hasonlítá össze e jelenetet, s 1867 nov. 14. Észak-
Amerikában ismét régi fényében tünt fel. Ezen két
fő meteorözönön kívül még 100-nál többet ismernek
a csillagászok, melyek rendes periódusokban térnek
vissza; mindenik egyes sötét testecskékből álló cos-
micus felhő, melynek részei lazán függenek össze és
közös pályán haladnak a nap körül.

Vigasztalhatatlanul szomorú vagyok, hogy bús hazánkfa fájdalmas ömlengéseit, a maga ékes valószínűségében nem reprodukálhatom; de egyrészt nem részesültem azon szerencsében, hogy a vőfény... akarom mondani: a hívogató nagy becses figyelmüket csekély személyemre is kiterjesztették volna, s így a fontos eseményt csak másodlagosan tudván meg, az elsejéről elmaradtam; de meg — nem bírván gyorsírói ügyességgel — a hátulját sem adhatom megérdemelt szószórinti hűséggel, e részben egyedül gyarló emlékezetemre támaszkodhatván s ez utóbbi körülmény lesz oka annak is, hogy hiányozni fognak az ékes szavirágok, melylyel a praesumptiv népmatyr szónoklatát feldisziplette.

„Az átkos kormány” — fatalitás, de valóban ezek valának a legelső szavak, miket közeledtemkor meghallanom sikerült — „az átkos kormány,” megcsalva a bizalmat, melylyel a hatalom legmagasabb polczára ültetett, nem csinál egyebet, mint folytonos adófelvételével kiszívja a nép véres verejtékkel szerzett állereit s ezáltal anyagilag teszi tönkre az országot; nem csinál egyebet, mint a kezünket átkos bilincsekben tartó közös-ügyes alku értelmében Bécs undok parancsára vágyszékre viteli az ország drága fiatalágát, a nép drága fiait, az anyák reményeit („Éljen!”, három menyecske szájából) 800,000 válogatott deli virágszálat („igaz! úgy van!”, néhány nekiperült leányzó).—idegen földre viteli őket csak azért, hogy az osztrák császárnak ezzel is hízleljen. Én szeretem, uraim! az uralkodót, s bár egyike voltam azon elszánt, bátor hazafiaknak, kik 1867-ben tiltakoztunk a koronázás ellen, mivel törvénytelennek jelentettük ki: mindazonáltal most nyilatkoztam, hogy a mi kormányformánk az alkotmányos, monarchikus kormányforma, s ocsmány rágalom az, hogy mi köztársaságot óhajtunk. S én ugyan nem szeretem az osztrák császárt, de szeretem a magyar királyt, s mindaddig tisztelni fogom, míg esküvel erősített törvényeinket megtartandja. Hanem a kormány, a hazaáruló kormány, 1877-ben, midőn a szerződés szerű 10 év letelni fog — ismét el akarja adni a magyar hazát az osztrák császárnak; azért intem a népet, hogy a jövő országgyűlésre ne válasszon hazaáruló követet, hanem válasszon olyat, ki követeli a persónál-uniót, (ezt persze roppant értették a mi bundás atyánkfiai és menyecskeink) ki nem szavazza meg a katonát az osztrák császárnak s nem szavazza meg a népkiszívó roppant adókat az áruló, átkos kormányoknak; válasszon a nép baloldali képviselőt! (néhány hang: „úgy van! Éljen Móricz Pál!”) De ne olyan baloldalt, a ki bemegy a delegációba, a ki a kormányt is kész elvállalni az átkos közös-ügyes alapon, a ki tehát szintén renegát áruló; hanem válasszon igazi negyvennyolcas függetlenségi párti képviselőt! 1848 adta meg 14 milliónyi magyarnak (nem tudom, honnan keresett elő annyit Csanády ur) a szabadságot, az egyenlőséget, s a testvériséget, e körül csoportosuljunk mindannyian! Örömmel jelentem egyszersmind, hogy e jelszó alatt velünk tart az egész Kis- és Nagy Kunság, Jászság, a Hajduság s a Tisza és Duna-menti összes magyarság. (Egyéb semmi?) Ne maradjunk el tehát mi sem édes magyar testvéreinktől! És most el válok öntőktől. Az isten áldása, s Kossuth Lajos mártír nagyhazánkfiának áldott szelleme maradjon öntöktől. Istent áldja meg! Kezet fogok még az asszonyokkal is. Igaz! az asszonyoknak is jó újságot hoztam, de csak azoknak, a kik a hazát szeretik; ugyanis az országgyűlésen törvényt hoztunk a nők nagykorúsításáról. Ugy-e jó újság! (Ezt persze megint roppantul értették a menyecskek. Istent áldja meg!) Ennyi volt körülbelül a hatásos beszéd. Szó szerint iparkodtam azt adni s azért kérem a szíves

olvasót, hogy annak gyönyörű logikai rendjét valahogy nekem ne tulajdonítsa. A Csanády uré az minden ízben — s úgy hiszem — meg is ismerzik rajta.

A mi pedig bennünket udvariakat illet, esnők csak nem akar lenni s ezen a vízenyös beszéden kívül, három hó óta semmiféle nedvességet nem láttunk. Különbözik egy szívet és lélekkel kiáltjuk — így végzi a baloldali levelező — „Éljen Móricz Pál!”

A sarkvidéki expedíció Magyarországon.

Az osztrák állampolgárságot bécsei indóháza oct. 17. délután reggel szokatlanul élénk volt. Nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy lássa a rap hőseit, kik Magyarországot fővárosába rándulnak, mely szintén megbotázta a tisztelet bódolatát a bátor férfiaknak, kik Európa csodálatát vívták ki maguk iránt.

Nyolcz óra tájban jelent meg Kammermayer polgármester az indóházban.

Kevés vártatva megérkezett Payer, utána Kepes, az első a császáravadások, az utóbbi a honvédeztredorvosok egyenruhájában. Őket követte gr. Wilczek az expedíció áldozatkész macenása. A pályaudvarban Engert, az állampolgárságot egyik igazgatója üdvözölte az ünnepelteket, rendelkezésükre bocsátván a vonat végéhez csatolt első osztályú díszkocsit.

Az egybegyűlt közönség érdeklődéssel szemlélte a három férfit: Wilczek grófot, Payert és Kepest, kik fővárosunk polgármesterével s Engert igazgatóval társalogtak.

Wilczek gr. magas, daliás alak, a férfikor délen. Payer szikár, ideges természetű katonás férfi, kit jobban megviselni látszottak az utóbbi napok ünnepiességei mint ama rettenetes utazások a jégmezőkön, melyekről oly kedélyesen tud beszélni. Kepes, hogy egy szóval kifejezzünk mindent: maga az élet, szőkefehér sűrű haja és szakállja érdekes barna arcot környeznek, mely hangosan tesz tanubizonyságot azon állítás mellett, hogy mily izletes és finom edel, s mily jól eshetik bizonyos körülmények között a nyers medve- és fókahús.

Nyolcz és egyenyed órakor megindult a vonat. A reggeli hűvös idő csakhamar melegebbé változott, a mint a ködöt eloszlatták a nap sugarai. A „Römischer Kaiser” vendéglőse két palack bort adott utazólai a hűvös időre való tekintettel vendégeinek; szerencsére elég jókor derült ki az ég, mely már a palackok ürességében gyönyörködhetett.

Hamar múlt az idő; alighogy észrevettük, áthaladtunk a határt s nemsokára a pozsonyi várak csúcsai voltak a vonatról láthatók.

Messzehezt, harsány éjlen fogad a pozsonyi indóházba berobogó kocsikat. Az indóház ünnepiesen fel volt díszítve; az épület minden csúcsán vidoran lengette a zászlókat a szél.

Tengernyi közönség foglalta el az indóház s a vágány között levő térséget. Az indóház telején alig fért el a nézők kíváncsi tömege, míg künn, az indóház környékén, a merre csak a szem láthatott, ezernyi nép foglalt el minden alkalmas helyet.

A peronon felállított katonai zenekar barsonája, s a meg-megújuló éjlenzés közben szálltak ki vendégeink a kocsiból. A városi hatóság tagjai, élükön Juszt polgármesterrel testületileg jelentek meg. Képviselve volt ezenkívül a Pozsonyban állomásozó sorkatonaság és honvédség, a királyi törvényszék s az ottani Toldy-kör. Itt csatlakozott a vendégekhez

sőt vannak a pályán oly helyek is, melyeken épen nincsenek ilyes meteoromágosok. Maga a meteorok pályája kerülékes, mint általában a bolygóké; nagy tengelye 50-szer oly hosszú mint a földpálya sugára; a földpályához való hajlasi szöge 64°3; a meteorok forgási iránya a földével ellenkező, tehát keletről nyugatra tart.

A mi már a novemberi meteorrajt illeti, nem lehet ugyan minden évben november 12. és 13. jelentékeny számú hullócsillagot észlelni, de igen a helyett, ugyanezen időtájban rendkívül nagy számban minden 33 1/3 év múlva, melyek rendszeresen az orosz-lány csillagképből indulnak ki, miért Leonidáknak nevezteket.

Ezen özönbe tartozó meteorok szintén a nap körül forognak, de nincsenek a pálya egész hosszában elszórva, mint a Perseidák, tehát nem alkotnak együttesen egy teljes gyűrűt, melyet megszakadás nélkül meteorotömeg töltené be, hanem egy sűrű hoszsúkat rajt, mely 33 1/3 év alatt fordul meg a nap körül s pályája azon pontban metszi a földet, melyben ez nov. 13. án áll.

Tehát minden 33 1/3 év múlva megjelenik ezen csillaghullási jelenség nov. 13-án körül és pedig 3 évben egymásután fogyatkozó mértékben; miből azt lehet következtetni, hogy ezen meteorrajt oly kiterjedt, miszerint 3 év alatt halad át azon helyen, hol a föld nov. 13. körül áll pályáján s magát a meteorpályát nem egyforma sűrűn foglalja el a meteorok, hanem ez előhaladó részen sűrűbben állnak, mint az utóbb következők. A novemberi meteorok, melyek oly egyenetlenül vannak eloszolva pályájukon s ugy szóval csak kis részét lelik be annak teljesen, miután ellenkező irányt követve

Berecz Antal, a földrajzi társulat titkára, ki azoknak a társulat disztagsági okmányát nyújtá át.

Juszt polgármester, a mint elhangzott a riadó éjlen, a következő beszéddel üdvözölte a vendégeket:

„Uraim! Engedjék meg önök, hogy édes hazánk határára szívélyes „hozzát Istent”-t mondjunk önöknek, s kifejezést adjunk azon örömtelt érzelmeknek, melyek kebleinket eltöltik, midőn önöket annyi vészely után körünkben érdemekkel koszorúzva láthatjuk. Tartsa meg az Isten sokáig önöket, hogy szerzett ismereteiket sikerrel érvényesíthessék a tudomány terén.” (Zajos éjlenzés.)

Utána Mednyánszky Sándor b. a possonyi természettudományi társulat nevében németül a következőket mondá:

„Nagyon tisztelt uraim! A pozsonyi természettudományi társulat tagjai örömmel üdvözlik önöket e haza határára s lelkesedve róják le önök iránt a tisztelet és csodálat megérdemelt adóját, kik feláldozták önmagukat az emberiség s a tudomány érdekében, s oly tettét hajtottak végre, mely ragyogó betűkkel lesz feljegyezve mindenba a történet elővilághellen emlékkönyvébe. Ha idegen országok bámulattal viseltetnek az önök tettei iránt, mely büszkeség dobogtathatja akkor a mi kebleinket, kik önöket a mieinknek nevezhetjük. Az Isten önöket sokáig tartsa meg!” (Lelkes éjlenzés.)

Ezután Kepeshez fordulva, magyarul így folytatá:

„És ön, mint ez ország szülőtte, engedje meg, hogy édes hazánk nyelvén lelkesedve adjak kifejezést azon örömmnek, hogy magyar szív, magyar ész és magyar bátorság oly dícsőn voltak képviselve az önök diadalutjában. Az Isten számunkra sokáig tartsa meg!” (Viharos éjlenzés.)

Utána Grosz, a pozsonyi Toldy-kör elnöke szólott ekképen:

„A pozsonyi Toldy-kör, mint köznevelődési egyesület nevében üdvözöljék önöket itt, uraim, a hajdanai koronázási város színhelyén, és kifejezést adva örömlüknek szerencsés visszajövetelük fölött, azt óhajtuk, hogy tapasztalataikat, melyeket a távolban az északi fény ragyogó sugarainál gyűjtöttek, itt a verőfényes ég alatt gyümölcsöztessek a köznevelődés javára. Éljenek!” (Hosszan tartó éjlenzés.)

(Folyt. köv.)

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, oct. 19. 1874.

(A „Csók.” Vigjáték 3. felvétel, irta Dóczy Lajos, először adott októ. 17-ikén)

Szombat szép napja volt színházunknak. Az oly rége láttott teli ház, egy eredeti vigjáték (nálunk) első színre került s az előadás szokatlan sikere, teljes készlettel a szereplők legnagyobb részénél, a főbb alakok személyesítőinek művészi alakítása — mindez együttvéve eléggé indokolja a szép építhetont, melylyel e napot jelezők.

Az akadémiai pályadíjt nyert vigjáték nem csak a pályabírák kedvező ítéletét vala képes kivívni, hanem a pesti n. színház néző s az ország olvasó közönségét is egyként megtűdte a maga részére nyerni, nem esoda tehát, ha a kolozsvári közönség is jó elővéleménnyel sietett szombaton a színházba s tegyük hozzá: teljesen kielégítve távozott az előadásról.

Bűnnek tartanók, ha a darab bár rövidre vont meséjének előadásába fogának. Múltan magunkra vonnók a még nézni vágyók s olvasni tudók haragját, ha kontár kezekkel halvány mását akarnók ad-

forgásokban mint a föld. Pályájuk hajlása a földéhez 17° 44'; vagy tengelye 10 1/3-szor oly hosszú, mint a földpálya átmérője; a meteorok legsűrűbb részének forgási ideje a nap körül 33 év és 3 hó. Mindabból, mint az újabbkori csillagászat az üstökösök, ködfoltok, cosmicus felhők és meteorrajkok physisai természetére és anyagi összetételére nézve földerített, világosan kitűnik, hogy a világűr ezen különböző alakulásai között bizonyos fölértimerhetetlen hasonlóság uralkodik. Már Chladin fölmerte volt az üstökösök és hullócsillagok között uralkodó rokonságot; azonban csak a genialis majlandi csillagásznak Schiaparellinek sikerült mindazon jelenségeket kellőleg földeríteni, melyek e talányos égitesteket eddigelő oly átláthatlan ködbe burkolták s átölelni éles eszével mindazon tömeges észleleteket és számításokat, melyeket különösen Oppolzer, Peters, Bruhos, Heis; Le Vernier és korunk több más jelescsillagászai szolgáltatnak.

Ó a meteorokra vonatkozó elméletében nem csak azt mutatja meg, hogy a meteor pályák üstökös pályákkal esnek össze tökéletesen, úgy hogy a meteor rajok nem egyebek, mint üstökösök, miután az ő elmélete szerint egy és ugyanazon égitestet a földről most üstökösként, majd meteorrajként szemlélhetünk; hanem rendkívül szép számítás útján azt is bebizonyítja, hogy ezen laza cosmicus tömegek, melyek a nagy univerzumban szélesen kiterjednek és ködfoltoknak nevezteket, üstökösökké, ezek pedig meteorrajkok áképződnek és alakulnak, mihelyt e világűrben tett utazása alkalmával a nap vonzási körébe jutnak.

Lásuk tehát röviden Schiaparellinek kezen meteor elméletét, mely ép oly merész,

ni az őde egészenek, megfosztva őket az első látás, vagy olvasás élvezetétől. E részen hát egyszerűen a következő előadásokra, avagy a könyvkereskedésekre utaljuk az érdeklődőket s ilyenek, hisszük, nem kis számban lesznek, — megjegyzéseinket egyszerűen az előadásra szorítván.

Mindenekelőtt a szerep-kiosztásra mondatjuk el, hogy szerencsés vala. A királyi pár Szacsvai és Németi Irma; a porfiu és leány Földényi és Eiben-schütz M.; a kincstartó és lánya: Ditrói és Becz-kóyné, Adolár Mátrai, Fernandó Krasznai, Sobrinus a Kassai kezében — fokozva az illetők igyekezete s mondhatjuk lelkesedése által — eleve biztosítá a sikert. A jól betanult szerepek (még Krasznai is gunyos lenézéssel tekinthetett körülben legjobb barátjára, a sugára, mivel ma — elég különös — Mátrai kezdett fraterizálni) természetesen sokat segítettek e siker kivívásában s első sorban a Szacsvai részére, kit ily öntudatosan, jellemzően és otthonosan játszani egyszer sem látunk még. A magára erőszakolt rigorismust valóban a meggyőződés egyszerűségével mutatá be az első megjelenéskor s a hűv, melylyel Fernandó kesztűjét fölvevé; a sértődő ámulat, melylyel keserű tapasztalatait tővé; az önfeléd elragadtatás, melylyel egy tiltott csók után eseng s a való természetére való visszatérés oly életigaz vonásokkal valának adva, hogy a nézőt a teljes hi-székenységre ringatá el. Az elő g mértékét tudta teljesen eltalálni s ezért s ennyiben kellett őt Mar-ritta személyesítője előtt említenünk.

Eiben-schütz k. a. sajtósaabb, egyénibb, természetes naivságával megkapóbb jelenség s bár tudja: mit, miért teszen, oly finoman teszi, hogy a nézőt önkénytelenül is magával ragadja. De ma igen sokat tett s bár nem rosszal sehol, még is mérték tul-lépésével: kevesebbet adott, mint kevesebbet játszva adhat vala.

Tulságos mozgékonyasága, tipegése, kivált a királyi ítélet előtt álltakor, majdhogy nem a nevelésbe csapott s csak látszatát mutatta a rémületnek, így, mintegy hamiskás boszorka színében tűnve fel, ki tudja, hogy fogva bár, de mégis ő leszen a győztes. Am az éji alakoskodáskor e fölény érzete jobban szerepébe vágott s a megkapó csók-dal előadások a művészet és való hatás magaslatához közeledett. Az elragadtatott közönség meg is jutalmazá, mind e nyílt jelenet általi tapsaival, mind a háromszoros kihívással, melyben a függöny legördültekor, őt, a királyt s a kelepeztébe szorult eredeti papot kitünteté. Földényitől sem lehet megtagadnunk a sikert, kivált a kisszerűség és alkalom meséjének elszavalásakor, de utóbb sem, úgy hogy ő, Adolár és Sobrinus egyenlő rangban állanak. Németi Irma királynéja, fejedelmi alak vala. Nem az ő hibája, hogy a költő önálló szerepre csak Adolár mesemondásakor és az éjféli találkán méltatá. Ezt meg is állá s ha a kothurnus tragika több győngéd bevet ki nem fejtett: inkább szerepkörének hátránya mint az ő hibája az. Fernandó, Fidelio és Angela jól beleillettek az összhangba, s valamenynyien a vala tudattal térhetek pihenni, hogy ma derék munkát végezének.

A közönség mindvégig rozsás hangulatban ringott s ha a felvonások kissé gyorsabban következnek egymásra, keresve sem kapunk kifogásra okot.

A sokszor ismétlődő taps-viharból a költőnek is kijutott a maga része.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, októ. 13. 1874.

—V. Hunyadról e hó 17-iki kelettela következő sorokat vetjük: Tegnap volt szerencsés város.

mily szelleműs, melyet azonban a tények hosszú sora támogat és tesz valószínűvé.

A ködfoltok oly cosmicus anyagból állanak, a mely önmagában még összpontosulási középpontot nem találván, a szó tulajdonképi értelmében vett világtésté nem müködött.

Ezen cosmicus felhők szövege még nagyon laza, részei még nagyon távol állván egymástól, roppant terjedelmű tömegeket alkotnak, melyek közül némelyek már szabályos utakat vettek föl, mások meg nem. S miután ezen ködtömegek ép úgy min a nap a világűrben forognak, gyakran előállhat azo eset, hogy egy ily felhő a nap vonzáskörébe jut. Ekkor a vonzerő hatása a ködfolt előálló nap felő részére sokkal jelentékenyebb, mint a hátsó, távolabbi részekre; minek következtében a ködfolt kezd el elveszteni már a messze távolban eredeti göm alakját s hosszukó alakúvá válik.

A ködtömeg előálló részét, melyek a nap vonzását legelőbb és leghatályosabban tapasztalták, folytonosan mások követik és így a gömb hosszurányul hengerré alakul, melynek első, nap felé irányult része mind inkább megsűrűdik és kihegyesedik, mi hátulsó vége még mindig megtartotta eredeti szélességét. Minél inkább közeledik a ködfolt a naphoz, ezen átváltozása annál határozottabb alakot ölt, úgy hogy elől haladó része naptól megvilágítva tömött magnak mutatkozik, ezt követő többi része pedig, mely a naptól el van fordulva, hosszúra nyúl üstökösnek tűnik fel.

(Folytatás következik.)

mak kebelibe fogadhatni honvédségi főparancsnok József főherceg ő fenségét. Noha az ünnepélyes fogadás szükségtelenségeről előre értesítve volt városi bizottságunk, mégis a tanács, lelkészek, testületek, polgárság képviselői nagyszámmal várakoznak az ünnepre, ki délutáni 2 órakor érkezvén városunk harraihoz, ott az egybegyűlték élén polgármester Dávid György által, rövid csinos magyar szavakban üdvözlöttest, s az üdvözlötet hasonló szép magyar szavakban viszonzva a sokaság lelkesült „éljen” kiáltásai közt vonult be, a számára elkészített olvagyleti terembe, s majd a nem nagyon hosszúra jutott ebéd után, a díszesen felkészített Hunyad várárt szemléltette meg környezetével, utjában mindenütt rendezők sokaságától körülvéve. A vár megzemlélése után délutáni 4—5 óra közt utazott el déva felé fenséges vendégünk, kisérőben megyénk fő- és alispánjai, városunk polgármestere, s még néhány megyei és városi férfaktól; s kísérvén minden jó értelemű polgártársaink üdv és áldás kívánataitól.

— A kolozsvári t. egyetemi kör vasárnap délelőtti tartá ez évi alakuló közgyűlését. A múlt vi választmány meglévé jelentését — melyet annak idején lapunk is közölni fog — leköszönt. Az új választás folytán a kör e. i. elnöke lett Herrman Antal 62 szavazattal a Benedek Albert 18 szavazata ellenében. Ugyan-e gyűlésen elhatározottat, hogy az egyetem rendkívüli hallgatói is lehessenek a körnek s a választmányuk tagjai; ennek folytán a becsületbírósgba egy gyógyszerész hallgató be is választatott. Ma este a választások kiegészítése történt meg, melynek eredményét szintén közöljük.

— Egyetemünk hallgatóinak száma a beállott új tanév kezdetén is meglehetősen szaporodott. Tavaly ugyanis alma materünknek 311 hallgatója volt, míg a most beírt hallgatók száma meghaladja a 330 at.

— Az iparos iskolákba, melyek az iparos-tanoncok számára, az iparkamara buzgó fáradozása folytán, városunkban még e hóban megnyitnának, most folynak a beiratások. Az eredmény fölött azonban nincs okunk örönden, mert a beiratás eszközése végett a város különböző részeiben ülésező bizottságoknál három nap alatt alig 20—25 iparos tanoncz íratott be, holott a hivatalos összeírás szerint városunkban az iparos tanoncok száma az 500-at megközelíti. Hajlandók lennénk abban keresni e példátlan közönyösség magyarázatát, hogy az iparos mesterek a szüretelés miatt nem értek rá tanonczaikat a kitűzött hatánapokon beírni, ha nem hallanók, hogy magok az iparos mesterek uton-utfélen kikelnék az új intézmény ellen — s többen kijelenték, hogy tanonczaikat nem fogják az estvéli — s illetőleg vasárnapi oktatásra beírni. Nagyon sajnálnánk, ha ezen ellenszenv iparosaink körében gyökereket verne s ha ezáltal szegénységi bizonyítványt állítanak ki magokról. Szerencsére vannak iparosaink, a kik jól tudják azt, hogy az iparos osztály tekintélye, a hazai ipar fölvirágzása attól függ, hogy mily mérvben igyekeznek az iparosok művelődni s azon ismereteket, melyekre szakmájokban kiváló szűkségük van, megszerezni. Azok, kik ezzel tisztában vannak, bizonyára nem tartandják vissza tanonczaikat az iparos iskolától csak azért, hogy az estvéli órákban cselédekül használhassák, hanem örömmel fogják megtragadni az alkalmat, mely arra vezetend, hogy tanonczaik értelmes, becsületes munkásokká váljanak, majdan díszre szolgáljanak az iparos osztálynak s méltó helyet foglaljanak el az értelmes polgárok között. Megezen óhajtanók, hogy iparosaink nagy része így fogja föl azon intézményt, mely kizárólag az iparos osztály érdekében, az állam és a város tetemes anyagi gyámolításával, létesített. A mint halljuk, az iparos iskolák felügyelő bizottsága a beíratási határidőt meghosszabbítandja s így még van idő arra, hogy iparosaink önkénytelen jótégyék a mulasztást, nem várva, hogy az iparos osztály szegényére, hatóságilag kényszerítesenek arra, a mit saját érdekében még anyagi áldozat árán is meg kellene tenniük.

— Színházunkban holnapután szerdán, Szathmáry Laczókéznél assz. a budapesti nemzeti színház tagja 26-án leendő jubileumi emlékére „A színész-nő” „Pajkos diákok” s „Egy künn szorult nő” kerülnek elő. Előre is felhívjuk a műpártoló közönség figyelmét ez estvére.

— Dr. Machik Béla, egyetemünk prorektora egy fél évi időtartamra külföldre utazott. Távolléte alatt tanszékén segítje dr. Büchler Ignác fogja helyettesíteni, ki előadásait a belgyógyászatból már meg is kezdette.

— A m.-vásárhelyi kir. főügyész a k.-vásárhelyi kir. ügyészséghez irakká Lovassi Bódog, id. nyugdíjazott fogház felügyelőt nevezte ki.

— A m.-vásárhelyi kir. főügyész a szászvárosi kir. járásbírósg mellett börtönhöz börtönőrré Harmath János cs. és kir. csendőrsapat vezetőt nevezte ki.

— Borsodi Demeter Lajos, M.-vásárhely város egyik szorgalmas kereskedője s azon tevékeny férfi, ki a magyar ipart a legközelebbi években oly fáradhatatlan buzgalommal igyekezett a külfölddel megismertetni a ragályos himlő áldozatja lett.

— A magyar tud. akadémia nyelv- és széptudományi osztálya ma d. u. 5 órakor ülést tart. tárgyai a következők: Szász Károly r. tag: „Goethe lyrai költeményeiről”. Barna Ferdinánd l. t. „A műtató névmas hibás használata.”

— Hirtelen halál. Belkirályutca napsoros oldalán tegnap a déli órákban egy tisztán öltözött, piros pozsgás arcú, jól megtermett külvárosi földész feküdt a járda kövezetén. A járókelők alvónak hitték s nem sokat törődve vele tovább mentek mellette. Pár óra múlva végre rendőrségünk is felledezte az illető egyént s kissé zajtalanabb otthonról akarván számára gondoskodni, költögetni kezdék az alvót. A kísérlet azonban meghiúsult, mert a szempilláira ereszkedő szender a halál álma volt. A hülát, melyben egy Irimia nevezetű patai utcai román földészre ismertek, boncsolás végett a kórházba szállították.

— Felhívás. A kolozsvári önkéntes tüzoltóegylet évi rendes közgyűlése 1874. évi október 25-én délutáni 2 órakor fog a városi közgyűlési teremben megtartni a következő tárgysorozattal: 1. A parancsnokság évi jelentése meghallgatása. 2. A parancsnokság és egyes működő tagok indítványa felletti határozás. 3. Az egylet tisztviselőinek u. m. főparancsnok, 2 oszt. parancsnok, 5 rendfentartó vezető, 3 másvezető, 3 szivatyus vezető, mérnök, pénztárnok, 2 orvos, 3 segédtiszt titkos szavazásútnjai megválasztása. 4. Tiszteletbeli tagok választása. 5. Egy 3 tagu számadást vizsgáló bizottság megválasztása. 6. Jegyzőkönyv hitelesítő 3 tagu bizottság kiküldetése. Csekély közgyűlésre az egylet tiszteletbeli működő, alapító és pártoló tagjai azon megjegzéssel hivatnak meg, hogy a közgyűlésen tanácskozási szavazási joggal az alapszabály 106 t. cz. értelmében csak az egylet tiszteletbeli és működő u. m. mászó, szivatyus és rendfentartó tagjai bírnak. A kolozsvári önkéntes tüzoltóegylet parancsnokságának 1874. október 16. tartott üléséből. Minorich Károly főparancsnok, Polcz Rudolf segédtiszt.

— Deés városának e hó 17-én egész váratlanul, magas vendége volt, kereskedelmi ministerünk Bartal György érkezett oda. Minthogy az utazás egészen magán jellegű, hivatalos fogadtatásról szó nem lehetett. Egyedül polgármester lett a minister ur által fogadva. A vendéglobben a megye felsőkerületének országgyűlési képviselője Földváry János várta a ministeit. Innen 18-án reggel a képviselő ur kíséretében és fogatán Középfalvára utazott a kovári főispán, Földváry József látogatására. Mint halljuk Középfalváról a főispán társaságában Kővárvidékére rándul ő nagyméltósága, választóit meglátogatandó. Mint tudjuk Bartal György, a képviselőházban Kővárvidék kis-nyiresi kerületét képviseli.

— Naszódvidék közlörvény hatóságához kebelezett Naszód községben évenként oct. 15-én tartani szokott vásárnak jövőre nov. 8-ára leendő áthelyezése engedélyeztetett.

— Katonai tudományos egyletek. Ő felsége husz katonai tudományos egylet megalakulását hagyta helybe; ezek között: Budapesten, Pozsonyban, Kassán, Komáromban, N.-Váradon, Temesvárt, Kolozsvárt, Zágárbában.

— V.-Hunyadhoz közel az ugynevezett erdőhátaságon, Cserbel nevű falu határában az erdő között, az állami erdészeti hivatal által egy új ut kőszittetvén, az asatások alkalmával a földszintől mintegy 5 lábnyi mélységben az egyik munkás egy régi földdel meglepett cserépedényre bukkant, melyet a kincs sovárgó munkások csakhamar darabokra tördelvén, abban egy kisebb rézedény találtatott, tartalmazván nagymennyiségű különbözőle alakú és nagyságú régi romai pénzdarabokat, melyek az edényből kiömlővén, a munkások kapkodni kezdették, míg a felügyelősg észrevevén a dolgot a kapkodásnak elmentállott, s a talált pénzek nagy részét, mintegy 400 darabokat összeszedve, azok most a rézedénnyel együtt helybeli állami erdőmester Füzi Dénes ur kezébe zínélnek, s így bizonyosban nemokára illetékes helyőre a fognak muzeumba helyoztetni. Ezen talált pénzek mind ezüst anyaguak, egyébe egy darab sínés. Ugy látszik Romának legrégibb korából való, mert az egyikben a Romulust és Rémust szoptató farkas is látható. Év számot s nevet szinte sem, lehet rajtok felfedezni; csak különböző emberi ábrák, s más jelvények. Mindenesetre érdekes tárgyak a régiség buvárok számára. Az éppen itt járt József főherceg is megnézte ezen pénzeket.

— Arany János, mint a „Föv. Lap.” értesül, Aristophanes vígjátékainak fordításával teljesen elkészült. A lángeszű görög komikai író fönmaradt tizenegy művét tehát irodalmunk magáénak mondhatja, minővel még nemzet aligha dicsekedhetik, mert Arany János sok más nemzetről tudunkkal nem vállalkoztak s nehéz, de nagy és költői szellemhez oly méltó munkára. Arany Aristophanesét remélhetőleg a Kislaludy társaság fogja kiadni. Másrészt azonban azt halljuk, hogy e fordításokra, melyek kiadását jó volna most már lehetőleg siettetni, az akadémia már „rátette a kezét.”

— A „Vadász és Versenylop”-ban a következő érdekes közleményt olvassuk: Adassék pedig mindenkinek tudtul, minő czeremoniával tartassék meg Sz. Hubert napja a vadászok által. (Egy régi krónikából.) Sz. Hubertus napján, mint a vadászok pártfogójának ünnepén, minden igazi vadász induljon vadászatra, s ne tartsa őt vissza se eső, se jég. Ha már az ünnepélyben egy asszony személy is részt venni akar, úgy csizmában sarkantyusban jelenjen meg ő, s legyen akként öltözve, hogy keveset különbözék a férfaktól. A nyeregben is úgy üljön, mint a hogy szoktak ülni a férfiak, s minden az ő

parancsolatait kövesse. Ha már mindenkinek teendője kimerve van, induljon meg a csapat korán reggel, kutyákkal, szolgálkával és vegyen állást a kastély kápolnája vagy a legelső egyház körül, úgy lovon, hálközben kantárt, jobban levett kalapot tartva; a kúrtosók fujjanak egy üdvözlőt, s aztán várják be egy rövid mise végét. Midőn pedig az „Ita missa est” elhangzott, felteszik mind kalapjokat, az urnó intésére a kúrtosók egy vig vadászdalt fujnak. s tova léptet a lovasscsapat vagy az erdőre, vagy a mezőre. Nem is tér haza előbb, míg hallalit nem csinált, vagy gyalog vadászaton mindenki egy vadat nem lött. Midőn pedig kedvezett a szerencse, mind egyetemben szép kúrtós mellett megtérnek, s közösen költenők estebéd mellett áldomást mondanak Szt. Hubert tiszteletére.

— A zágrábi egyetem megnyitására nagy számmal érkeznek oda a meghívott vendégek és az idegenek. Mint a „Pester Lloyd”-nak távirják, tegnapelőtt a dalmát képviselők, tegnap este a magyar akadémia képviselői érkeztek meg; amazok között vannak Pavlinovics; Matics és Mangier tudorok; Leibachból elmegy a „Sokol dalegylet, a „Slovenska Matica” részéről Kosta, Poklukár és gróf Barbó, a leibachi olvasóegylet részéről, Krek, Turek és Drebnik. A thuróc-szt. mártoni „Slovenska Matica”-át Kozacek, Sasinek, Gatschar, Csulen és Tursa fogják képviselni. Továbbá küldöttségé által képviselvelesznek; a prágai orvok egylete, a nancy-i tudományfakultás a lüttichi, leydeni és bolognai egyetemek. Ma Stros-mayer és Gneiszt érkeznek Zágárbba. — Tegnap reggel a budapesti egyetem küldöttei Apáthy, Telfi, és b. Hornig dekanok, és a műegyetem küldöttei Waagner és Dobránszky tanárok utaztak Zágárbba.

— A zágrábi egyetem mai ünnepélyes megnyitására tudományegyetemünk részéről Finály H. és dr. Korbuly Imre utaztak Zágárbba. Egyetemünk fiatalága szintén szívélyes hangon lett meghiva az új egyetem megnyitási ünnepélyére, minthogy azonban magát nem képviselheteti, táviratban küld szíves üdvözlötet az új egyetem polgárságának.

— Brockhaus Conversations-Lexion-ja most már 12-ik javított s minden részben átnézett kiadásban fog megjelenni. Az egész mű 15 kötet terjedelmű lesz s eddig még az első kötet sem jelent meg. Ezen nagy encyclopaediából eddig több, mint 300,000 példány forog a közönség között. Magyarországról csak Hunfalvy Pál dolgozik bele.

— Lőporszállítás Romániába. A bukaresti „Romanulu” szerint Tergovitsban a török vámbatóság 40 tonna — Romániába szállítandó — lőport foglalt le. Mint látszik magok a szállítók éltek a gyanuperrel, mert a lőport zsákokba öntötték s füge gyanánt akarták átszállítani — függékkel borítván a zsákok tetejét. A ravasz török hivatalnok azonban mélyebben belenyúlt a zsákba s a csalást fölfedezve, az árut elkobozta.

— A zsidók ellen heves támadást intéznek az orosz lapok azon alkalomból, hogy a hadi szolgálattól minden módon menekülni akarnak. A „Golos” és „Odeskij Vestnik” egész lajstromát közlik a cselekednek, melyekkel a védőkölvezetiséget kijátszák. Az „O. V.” szerint az alexandrovski járásban 25 ezer zsidó lakosságot közt egyetlen egy zsidó ifju sem találtatott, a kit a törvény értelmében be lehetne sorozni. A családi kísérletek abból állottak, hogy egy helyen a lélekszámlálási kimutatásokat megsemmisítették, más kelyen meg a törvény-rendeleteket úgy játszották ki, hogy egészen más családból származó ifjukat testvéreikül adják ki harmadik helyen azt állították, hogy köztük nem létezik oly hadkötelezett ifju, ki az 1853-ik évben született volna és sok más csalással élve oda vitték a dolgot, hogy ott, a hol már csalásuk eredményére teljes kiállítás nem lehetett, két besorozandó helyett, csak egy soroztatott be. — A „Golos” ily tények miatt felbőszülve, szemközre hánnya a zsidóknak azon vakmerő magaviseletüket, melylyel ők a kormánytól kérték, miszerint nekik adja meg az egyenjogúságot, mit el is értek és nemcsak, hogy polgári tekintetben egyenjogúak lettek, hanem az új hadszervezési törvény szerint, nyilva áll előttük a tér és a lehetőség, hogy ők is — a mi Oroszországban eddig reájok nézve teljes lehetetlenség volt — tisztekké léptethessenek elő. Guhyolta hozzátesszi még az orosz lap: „mi már azt gondoltuk, hogy nemcsak a már a zsidó származású tábornokokat és tábornagyokat is lán fogjuk, a kik oly bátorsággal és önfeláldozással küzdenek majd, melyet Jericho falai és bástyái lerombolása óta a zsidók történetében nem olvastunk. S ime látjuk, mennyire csatlakoztunk.” Megjegyzni végül, hogy az orosz kormány ezen visszaélések ellen már oly szabályokhoz nyult, melyek képesek lesznek azoknak elejét venni.

— Merész szédclgés. Ehó 16-án a budapesti tisztviselő egylettől Stantvai algyógyi járásból száma egy 780 frtos küldemény érkezett a szászvárosi postahivatalhoz. Ennek átvétele végett utóbbi Szászvárosba jött s szerencsés véletlen folytán a postamester jelenlétében bontá föl a csomagot. Mindkettőjük bámulatára azonban bankjegyek helyét csak hitvány papir szeleteket találtak. A tényálladék azonnal táviratilag jelezetett Budapestre s egyuttal a hivatalos okmány is felküldetett.

KÖZGAZDASÁG.

— A Budapestten tartandó nemzetközi statisztikai congressus előkészítő bizottsága közelebb a kereskedelmi ministeriumban, Haynald érsek elnöklése alatt ismét ülést tartott. — Az ülés a congressuson fölveendő újabb kérdések megállapításával foglalkozott s elvül elfogadta azt, hogy újabb kérdés fog a programba fölvetetni, melyre nézve hazánkiai köréből érdemleges előterjesztés készül. — Hosszasabb tárgyalások után először is a következő kérdés fogadtatott el: A gyógyfürdők, ugyancsak a természetes ásványvizek statisztikája, előterjesztést készít dr. Grósz Lipót. A Konek által felvetett több kérdés, mint mellékes, a már kijelölt kérdések mellett fog tárgyalatni. Konek kérdései ezek: — A váltóhamisítás külön kimutatása a bünygyi referendához; — a fátlan vidékek fokozatos befásításának kihatása az égalji viszonyokra; — és a mezőgazdasági termelvények piaci ára kitudásában, valamint annak mérték és pénzérték szerinti kifejezésében létesítendő általános egyenlőség. Elfogadtattak továbbá a következő kérdések: A statisztikai magántevékenyreg szervezése befoglalása az általános statisztikai tevékenységbe. Előadó Keleti Károly. — A közbenső áruforgalom statisztikai megállapítása; előadó: Beöthy Leo. — A Fodor által a járvány statisztikájának megállapítása iránt tett indítvány elfogadtatott és előadására indítványozó kéretett fel. — A Matlekovics Sándor által ajánlott két kérdés s pedig a „város” jellegének meghatározása s a kereskedés irányának kimutatása, miután a kérdést tevő az illető memorandum készítésére nem vállalkozott, elejtetett. Herich és Dardaynak a esőd statisztikájára vonatkozó javaslatai, miután inkább a már eddig készült dolgozatoknak bemutatását előzolták, és Keleti jelentése szerint készülnek már előterjesztések, mint külön kérdések föl nem vétettek. Dobrovcszkynek „a statisztika foglalmának meghatározására” vonatkozó indítványa fölvetésre alkalmasnak nem találtatott, ezért elejtetett a „morál statisztika” tárgyalán ezt javaslata. — Körösi Farnak egy levelét olvassa fel, mely szerint a nagyvárosokban mutatkozó heti halandóság mintái iránt táblázatokat kellene megállapítani. Erre Körösi urat a bizottság fölkerlte, hogy Fart értesítse, miszerint a kérdés mindenestre fölvetetik tárgyalásra, ha Farr maga vállalkozik az előadásra. — Az ülés egyéb határozatai közül még a következőket említtük föl: — „A statisztika oktatásának bevezetése az iskolákba” című kérdéséhez, mely a stockholmi előkészítő bizottság által már kijelöltetett, Konek Sándor egyetemi tanár kérelettel föl referensül. — „A földrajz és statisztika határának megszabása” iránt Hunfalvy kérelettel föl a végből, hogy tanulmányai alapján a legközelebbi ülések egyikében nyilatkozzék: lehetséges e ezen kérdést tárgyalás alá bocsátani. — Végül határozatott, hogy Weninger föl lesz szólítandó, hajlandó-e az országok pénzügyi eredményeinek nemzetközi összehasonlítását illetőleg — (melyre nézve ugyis lesz előterjesztés) a referens tisztet elvállalni. — A kolerá és bujasenyv statisztikája ügyében kiküldött albizottág nevében Kormányi tett előterjesztést, mely szerint az ügy tárgyalandó, ha elég orvos fog a kongresszuson jelentkezni. A bizottság az albizottságot fölkerlte, hogy mindenesetre folytassa tárgyalásait. — Quefalet emlékének megörökítése céljából teendő javaslat kidolgozására Haynald érsek ur elnöklése alatt: Keleti, Hunfalvy, Falk, Kautz és Matlekovics urakból álló bizottság választatott.

— A maros-vásárhelyi piac árai october hó 15-ről 1874. Tisztabúza 4 frt 35 kr, Rozs 2 frt 94 kr, Elegendő 3 frt 36 kr, Zab 1 frt 36 kr, Széna 2 frt 15 kr, Alomszalma 70 kr, Zsupszalma 90 kr, Fa nem usztatott 10 frt 60 kr, Fa usztatott 6 frt — kr, Fagygyugyertya 30 kr, Marhahus 16 kr, Konyhaliszt 10 kr, Riza 24 kr, Gyöngykása 28 kr, Borsó 14 kr, Lencse 17, Paszuly 12 kr, Köles 24 kr, Burgonya 1 frt 65 kr, Disznósir 56 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tűzsdéről

Oct. 16-án 5% Metalliques 70.— frt. Kamat —. — 5% Nemzeti kölcsön 74.05 frt 1860. Kölcsön 107.75.—. Bankrészevény 978 Hitelintézet részvények 242.— London 110.— ft. st. Ezüst 104.10 Cs.kir. arany 523½, Napoleonor 884.½

Urbéri kötvények: Magyarországi 77.—. Temesi 76.50 Erdélyi 7425. Horvátországi 79—

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Nyiltér.

PERL fogorvos

Lakik b.-középutca 5. sz. a. a kiségitő pénztár tőzsomszedságában az első emeleten. 1—15

Átutazók egy fogat egy óra alatt, egy egész fogsort egy nap alatt nyerhetnek.

Fogfájás gyorsan és örökre eltávolíttatik.

Hivatalos.

1507. — 1874.

(394)

(2—3)

Árverési hirdetmény!

A kolozsvári m. k. jószágigazgatóság folyó évi 4451. sz. alatt kelt rendelete folytán az 1878. év végéig tartó időközre következő tárgyak fognak folyó évi november-hó 2-dikán az alábbi erdőhivatal iródszámban reggeli 8 órától kezdve árverésre kihozni hasznosbérbe adni u. m.

1. A Groape nevű legelő M. Portuson, 1875. május 24-től. Kiküldési ár 145 ft.
2. A volt dobosnagyi szállás Orládon, 1875. május 1-től. Kiküldési ár 22 ft.
3. Kalmárbólt és mézszárazék M. Portuson, 1875. január 1-től. Kiküldési ár 170 ft.
4. A volt érnagyi szállás Tóvisen, 1875. október 1-től. Kiküldési ár 185 ft.
5. A hidvám M. Portuson, 1875. január 1-től. Kiküldési ár 5301 ft. 51 kr.
6. A hidvámhoz tartozó vámszedő szállása M. Portuson, 1875. január 1-től. Kiküldési ár 48 ft.
7. Az italmérsi jog Wádon, 1875. január 1-től. Kiküldési ár 501 ft.
8. A volt iroda szolgálak 10 dik ház szám alatt M. Portuson, 1874. november 10-dikétől. Kiküldési ár 30 ft.

Minden árverező köteles a szóbeli árverés kezdete előtt a kiküldési ár 10 százalékját mint bannapénzt befizetni, mely bannapénz a revütől visszavárthat, de a többi árverezőnek visszaadatik.

Szabály szerint fogalmazott és a bannapénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben az ajánlat számokkal és betűkkel tisztán kiírva és határozottan megemlíti van, hogy az árverezési és bérleti feltételek az ajánló előtt egész terjedelmükben ismeretessé, valamint hogy az ajánló magát azoknak feltétlenül aláveti, a szóbeli árverés kezdete előtt elfogadjának.

Az árverési és bérleti feltételek, az árverés előtt nyilvánosan felolvasatnak és addig is az alábbi hivatalban a rendes hivatali órákban mindenkinek betekintésére és rendelkezésére állanak.

M. kir. erdőhivatal.

Sz. Sohesen, 1874. október 12-kén.

730 sz.

(392)

(3—3)

Árverési hirdetmény.

Az alábbi görögnyelvi kir. erdőhivatal részéről utabban közhírré tették, miszerint a kolozsvári m. kir. jószágigazgatóság f. évi 4390 számú rendelete alapján a Görögnyelvi kir. erdőhivatal iródszámban 1875. év január 1-étől napjártól kezdődő és hat egymást követő évre f. évi október-hó 26-án a görögnyelvi m. kir. erdőhivatal iródszámban d. e. 9 órákor írásbeli zart ajánlatokkal egybekötött nyílt árverés kiírására a legelőnek hasznosbérbe fog adni. Kiküldési ár 701 ft. o. 6.

Hasonlólag a görögnyelvi piaczen lévő 6 áruló hely az 1875. év január 1-től kezdve 3 egymást követő évre. Kiküldési ár 66 ft.

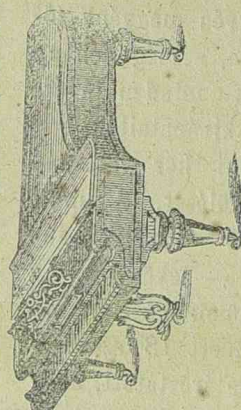
50 ft. belyeggel ellátott papírra írt és az igazendő összeg 10%-át mint bannapénzt magában foglaló írásbeli zart ajánlatok az árverés megkezdése előtt, az azt megtagadó kínosbírt biztosíték átadandók.

A közelebbi feltételek az említett kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban bár mikor is megtekinthetők.

M. kir. erdőhivatal.

Görgény, 1874. október 12-kén.

Nem hivatalos.

Új Zongorák

és Háromiumok,

Pianinok és kurta zongorák nagy választékban.

Régi zongorák becsérelése, javítás és hangolás

jóállás mellett jutányos áron. Árjegyzék ingyen és bérmentesen.

(279) TRISKA FERENCZ, (19—*) Kolozsvárt, Mátyás király utca, a táviróhivatal szemben.

1873 — 1874 sz.

(391)

(3—3)

Hirdetmény.

Folyó évi 1786 sz. a. szeptember 28-án közzétett árlejtsési hirdetésben kijelölt 1200 B. öl tűzifa kelléke ezennel visszavonatik.

A m. kir. sóbányahivatal.

Marosujvárt, 1874. október 11-kén.

(337)

Ermekkel kitüntetve.

(7—12)

Nem kell többé csizma-fénymáz!!

Ausztria-Magyarországra nézve cs. kir. kiv. szabadalmazott

egyetemes salon-tűkör-zsirmáz,

úri és hölgyeczipők, valamint lószerszámok számára.

Alólírtak sikerült végre egy csizma-máz feltalálni, a mely által a csizma fényesítés merőben feleslegessé válik. Csak ecettel kell a csizmát benáfolni, s néhány perc múlva mélyfekete fényt kap. A bőr legkevésbé sem szenved alatta, sőt épen lágy, sima és vízhatlan lesz. 1, 2 és 3 ftos palackokkal szolgál.

Gronár János utódai

bizományi, szállítási és ügyvétségi üzlete

Bécs, Kohlmarkt 5 sz. a Daum kávéházzal szemben, az udvaron balra.

A bőr tartására és lágyítására legjobb

csizmakemőcs a világon az

oroszló-olaj.

Ezen olaj a legjobb szer gyanánt ismeretes a csizmabőr és lószerszám lágyan és állandóan tartására; a hol csak használták, mindenütt valóságos meglepő sikert mutatott fel, mert rövid használat után a legavultabb bőr is lágygyá és vízhatlanná teszi. Nem kellene ezért ez oroszló-olajnak egyetlen háztartásban, gazdaságban, sőt, hiányoznia, mert hiszen nagyon fontos minden ló- és lószerszám tulajdonosra nézve, hogy szíjanyagjai lágyak és simák legyenek.

Egy füveg ára 60 kr. és 1 ft.

Vidéki megrendelések postai utánvét mellett azonnal teljesíttetnek.

Nagyban vásárlásnál ármérséklés.

(494)

(10—*)

Alles Nichtconvenirende wird den P. T. Kunden entweder zurückgenommen oder gegen andere Waaren umgetauscht, ein Beweis der strengsten Solidität.

Billiger Schmuck

für Herren und Damen.

Dieser von dem neuen Metall (genannt Neugold oder Talmigold) ausgeführte Schmuck macht entbehren den echten Schmuck, indem dieses neue Fabrikat dem echten weder in Farbe noch in Fugen nachsteht, auch gezahlt werden muss, man kann daher um so öfter sich das Neueste und Modernste anschaffen. Selbst der Fachmann kann durch dieses Fabrikat getäuscht werden, so gut ist Alles imitiert.

Neueste Schmuckgegenstände.

modernste Fäyon, aus Neugold ausgeführt, welches immer die Goldfarbe behält und daher aufs Tauschendste dem echten Schmuck ähnlich ist, mit imitierten Steinen oder Email, je nachdem es die Fäyon erfordert.

1. Brochen, feine, 1 Stück kr. 40, 60, 80, fl. 1.

2. feinste, 1 Stück fl. 150, 1.30, 2, 2.50.

3. Ganzes Garnitur, Brochen und Ohrgehänge, 80 kr., fl. 1.20, 1.60, feinst ausgeführt fl. 2.

4. Bracelet, feine, 1 Stück kr. 50, 80, fl. 1.

5. feinst ausgeführt, 1 Stück kr. 50, fl. 1.20, bis fl. 1.50.

6. Die schönsten Colliers 1 Stück kr. 50, fl. 1.20, bis fl. 1.50.

7. Medallions, feine, kr. 20, 40, 60.

8. feine, kr. 50, fl. 1.10.

9. Steekämme mit Neugold-Anfatz, kr. 80, fl. 1.10, 1.50, 2, 3.

10. Ringe täuschend ausgeführt, mit verschiedenen imitierten Steinen, 1 Stück kr. 20, 40, 50, 60, 80, fl. 1.

11. Schöne Herren-Uhrketten, kurze, kr. 50, 80, fl. 1, 1.50, 2.

12. Schöne Halsketten, fein Venetianer Fäyon, fl. 1.40, 1.80, 2, 3.

13. Stocknadeln für Herren, kr. 20, 40, 60, 80.

14. Chemisettknöpfe, 1 Stück kr. 10, 15, 20, 30.

15. Manchettenknöpfe, 1 Paar, kr. 20, 30, 40, 60, 80.

16. Krageknöpfe zu 5 und 10 kr.

17. Ganzes Garnitur Chemisett- und Manchettenknöpfe, schönste Ausführung, kr. 50, 80, fl. 1, 1.50.

18. 1. Burd Uhranhänger, sehr hübsch zusammengefasst, kr. 60, 80, fl. 1.

19. Reine Goldringe mit Steinen fl. 1.50, 2, 2.50.

20. 1318thige, punzierte Silber-Ketten, feuervergoldet, kurz, fl. 3.50, 4.

21. 1318thige, punzierte, lange Halsketten fl. 6, 7.

22. 1318thige Silber-Medallions, feuervergoldet und emailiert, fl. 2.50, 3.

Feinst ausgeführter Brillantschmuck.

Selbst der Fachmann kann hiedurch getäuscht werden. Dieser Schmuck ist echt in Silber gefasst, mit Goldunterlagen und Nadel versehen, die nachgehenden Brillanten sind aus dem feinsten geschliffenen Bergkristall, welcher das lebhafteste Feuer nie verliert; auch sind andere Edelsteine unkenbar nachgemacht.

1. Paar Ohrgehänge fl. 4, 5, 6.

2. Paar Chemisett-Knöpfe fl. 2.50, 3.50, bis 4.50.

Vorstehend verzeichnete Waaren sind zu diesen Preisen in solcher Qualität allein in der gefertigten Niederlage zu haben. Preislisten über alle am Lager befindlichen Gegenstände werden gratis abgegeben. Der Besitz eines Exemplars ist für Jedermann interessant.

Bazar Friedmann, Wien, Praterstrasse 26.

(397)

(1—5)

Csak 1 1/2 tallér vagy 1 o. é. forinttal már igen szép szerencse-kísérletet tehetni.

375,000 márka

esetleg legmagasabb nyereményt nyújt a legújabb hamburgi pénzkiosztás, a melyet a m. kormány engedélyezett és biztosított. A 43,300 nyeremény közt, a melyek kevés ló alatt fognak eldőlni, 250,000, 125,000, 90,000, 60,000, 50,000, 40,000, 36,000, 30,000, 24,000, 20,000, 18,000, 15,000, 12,000, 203-szor 2400, 412-szer 1200 sat. márka fűnyeremények vannak.

Mindenki tölem kapja kézbe az eredeti államsorsjegyeket. (Nem tévesztendő össze a titott igérvényekkel). A nyeremények kiadása iránt legjobb kezességet nyújt az állam, én pedig pontosan kiadom meg azokat minden irányban.

Az első osztályu nyereményhúzás, mint tervszerűleg meg van állítva, legközelebből lesz.

egy 1/2 eredeti sorsjegy ára 2 tallér, vagy 3/4 frt bankjegyben.

egy 1/2 vagy 3/4 sorsjegy ára 1 tallér, vagy 1 1/4 frt bankjegyben az összeg beküldése mellett.

Megrendelések azonnal a legnagyobb figyelemmel teljesíttetnek, hivatalos játéktérvek mellékeltetnek, s minden felvilágosítás ingyen és bérmentesen adatik.

Húzás után felszólítás nélkül kapják meg a résztvevők a hivatalos nyeremény-lajstromot s nyeremények pontosan megküldetnek. Tessék tehát mielőbb egyenesen

Steinacker M.

bank- és váltóüzletéhez

Hamburg

Dammthorstrasse 36 sz. fordulni.

(384)

(2—4)

Poliklinik

für Nerven- und Gemüths-Kranke.

DRESDEN, Sidonien-Strasse 3.

Epileptische (Zollfüchtige)

finden Genesung!

Behandlungsweise neu und eigenümlich.

Näheres brieflich.

Dr. Knorr, Stabsarzt a. D.

(388)

(3—4)

„TISZA“ biztosító társaság.

A „TISZA“ biztosító társaság helybeli vezérigynöksége a t. cz. közönségnek irányában eddig tanusított bizalmaért őszinte köszönetét kifejezvé, ajánlja magát a következő biztosítások eszközzésére:

1) tűz-, villámcsepás- és robbanás által mindennemű ingó és ingatlan tárgyakon történhető elemi károk ellen, — valamint tűkörűvegeken véletlen történő törés károk ellen.

2) jégverés okozta károk ellen mindennemű gazdasági terményeknél.

3) az ember életére ezen üzlet-ág minden módozata szerint.

A biztosítási díjak lehető jutányosak.

A történő károk gyorsan és méltányosan térítettnek meg.

Kolozsvár, 1874. évi október-hóban.

Üzleti iroda: főtér, báró Wesselényi-ház.

A „TISZA“ biztosító társaság kolozsvári vezérigynöksége: Balogh György.